

בבית המשפט העליון

בש"פ 1864/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: זיאד אלעביד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת
19-01-2026 מיום 10.3.2019 שניתנה על ידי כב'
השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: י"א באדר ב' התשע"ט (18.03.2019)

בשם העורר: עו"ד יוסי ליץ

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט נ' אבו טהה) במ"ת 19-01-2026 מיום 10.3.2019, במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

2. נגד העורר ואדם נוסף (להלן: חובייב) הוגש כתב אישום המייחס להם ביצוע בצוותא חדא של עבירות נהיגה ללא רישיון, לפי סעיף 10 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; נהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; נהיגה תחת השפעה, לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין; הפרעה לשוטר, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; וכן חבלה במזיד לרכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין.

3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 18.12.2019 נהג חובייב ברכב מסוג מזדה (להלן: הרכב) בעיר נצרת, בזמן שהעורר יושב לצדו. השניים אספו את מ.א, חברתה ג.ז ובן זוגה (להלן יחד: הנוסעים), ונסעו לאשקלון (לצורך הנוחות, מ.א תקרא להלן: ע"ת 18; ג.ז תקרא להלן: ע"ת 20).

משהגיעו לדירה באשקלון, החבורה כולה, לרבות העורר, שתו אלכוהול, וחובייב השתמש בסם מסוג קנבוס. סמוך לאחר חצות, התגלע עימות פיזי בין מ.א לחובייב, בעקבותיו התקשרה הראשונה למוקד המשטרה לבקש סיוע. מחשש שמא תגיע המשטרה למקום, שבו כולם לרכב ונסעו מהדירה לכיוון צפון.

עוד נטען בכתב האישום כי במהלך הנסיעה מאשקלון ישבו הנוסעים במושב האחורי, ואילו העורר וחובייב ישבו בקדמת הרכב, נהגו בו לסירוגין, וביצעו את כל המיוחס להם בצוותא חדא.

זמן קצר לאחר שהחלו בנסיעה, הגיע הרכב למחסום מאולתר שהקימה המשטרה בצומת ניצנים בתגובה לאירוע נשוא הערר. הרכב נעצר בהוראת שוטר, אשר בחן את יושביו, שוחח עם העורר ושותפו דרך חלון הנוסע, וביקש מהם להציג רישיון נהיגה ולדוּמם את המנוע.

או אז, החל הרכב בנסיעה מהירה בניסיון לפגוע בשוטר, אשר נאלץ לקפוץ לאחור כדי למנוע את פגיעתו. השוטר חזר לניידת והחל לדלוק אחר הרכב הנוסע במהירות בכביש 4 לכיוון צפון.

כמתואר בכתב האישום, הרכב חמק במהלך המרדף ממספר ניידות משטרה נוספות, תוך סיכון משתמשי הדרך ובכלל זה, נסיעה נגד כיוון התנועה, ניסיונות לפגוע בניידות המשטרה ובשוטרים אשר אותתו לו לעצור, ואף התנגשות באחת הניידות תוך גרימת נזק לרכוש.

בסופו של דבר, נכנס הרכב לחנייה ונעצר לאחר שפגע בכלי רכב שחנה במקום. אז יצאה החבורה מהרכב והתפצלה – חובייב ברח לעבר אצטדיון עירוני סמוך ואותר על ידי שוטרים בסיוע מסוק; ואילו העורר והנוסעים המתנינו בקרבת מקום והזמינו מונית, אך נתפסו על ידי השוטרים בטרם הספיקו לברוח.

ברכב בו נהגו, אשר אותר בסמוך למקום תפיסתם, נמצא סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 6 גרם.

עוד מתואר בכתב האישום כי בתקופה הרלוונטית נהגו העורר וחובייב ללא רישיון נהיגה בתוקף, בזמן פסילה מלנהוג שעמדה לחובתם, וללא ביטוח רכב.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר וחובייב (להלן גם: השניים) עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדם.

בבקשה נטען כי לחובת השניים קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום, ובין היתר דוחות השוטרים והודעותיהם; הודעות עדי ראיה; שחזור מצולם; תיעוד שיחה למוקד המשטרה; תיעוד רשת הקשר המשטרתי במהלך המרדף; סרטון מסוק המתעד את תפיסת חובייב; הודעות הנוסעים ברכב; שרטוטים, מפות וסקיצות שערכו השוטרים; תיעוד הנזקים שנגרמו לרכב המשטרתי ולרכב בו נהגו; וכן חוות דעת על הסמים שנתפסו ברכב.

בהתייחס לעילות המעצר נטען כי נגד השניים קמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), שכן קיים יסוד סביר לחשש שיסכנו את ביטחון הציבור, הנלמד מהתנהגותם לכאורה כעולה מהמתואר בכתב האישום, במסגרתה נהגו ללא רישיון, תחת השפעת משקאות משכרים, באופן המסכן חיי אדם, במהירות מופרזת, בניגוד לכיוון התנועה בכביש, ואף המשיכו בבריחתם לאחר שרכבם נעצר.

5. בית המשפט המחוזי בבאר שבע קבע בהחלטתו מיום 30.1.2019 כי המשיבה הניחה תשתית ראייתית לכאורית לחובת השניים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום. צוין כי השגותיהם של השניים עניינן באמינותן ומשקלן של גרסאות עדי התביעה הרלוונטיים, ומקומן "להתלבן" במסגרת ההליך העיקרי.

לגופו של ענין, בהתייחס לעורר נקבע כי "גם אם נלך לשיטתו שמצדד בע"ת 18, לפיה מי שנהג היה המשיב 1 [חובייב – י' א'], הרי קיימת הודעתה של ע"ת 20, לפיה נהג המשיב 2 [העורר – י' א']". כמו כן ציין בית המשפט כי במהלך החקירה במשטרה, ע"ת 18 השיבה לשאלה "מי נהג ברכב?" כי היו אלה "שניים שברחו מהמשטרה".

כמו כן נקבע כי אין בדברי "השוטר אהרון" לפיהם "מי שישב ליד הנהג הינו כהה עור" כדי לסתור באופן מהותי את גרסת ע"ת 20, שכן דברים אלו התייחסו לתחילתו של המרדף, כשנעצר הרכב על ידי השוטרים בצומת ניצנים מיד לאחר היציאה מאשקלון, ואין בהם כדי להעיד על זהות הנהג בהמשך המרדף.

לבסוף ציין בית המשפט קמא כי העורר בחר לשמור על זכות השתיקה בחקירתו הראשונה, ובחקירה נוספת מסר גרסה "תמוהה, בלשון המעטה" לפיה אדם אחר בשם ג'יהאד נהג ברכב.

בהעדר מחלוקת בדבר קיומה של עילת מעצר ולנוכח קביעתו בדבר קיומן של ראיות לכאורה לצורך ההליך דנן, פנה בית המשפט המחוזי לבחינת היתכנותה של חלופת מעצר, ולצורך כך הפנה את השניים לקבלת תסקיר מעצר.

6. בתסקיר המעצר צוין כי לעורר עבר פלילי בגין עבירות רכוש בגינן הוטלו עליו 13 חודשי מאסר בפועל (ת"פ 52192-05-17); עבירות רכוש ותעבורה בגינן הוטלו עליו 12 חודשי מאסר בפועל (ת"פ 35641-11-15); וכי תלויים ועומדים נגדו 2 כתבי אישום נוספים בעבירות תעבורה ובעבירת איומים.

עוד נלמד מהתסקיר כי נשקפת מהעורר "רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום התעבורה והאלימות", ומשכך, לא המליץ שירות המבחן על שחרורו של העורר לחלופת מעצר.

7. בית המשפט המחוזי הורה בהחלטתו מיום 10.3.2019 על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

בהחלטה נדחתה בקשת העורר לקבלת תסקיר משלים בעניינו, וזאת, כלשון הכתוב, "בשים לב למאפייני אישיותו של המשיב [העורר – י' א'] ורמת הסיכון הגבוהה הנשקפת ממנו לשלום הציבור וביטחונו, כך שהבעייתיות טמונה במאפייני המשיב ועברו ולא בטיב החלופה".

8. מכאן הערר שלפניי, במסגרתו נטען כי "עצמתן הנמוכה" של הראיות הלכאוריות אינה מצדיקה את המשך מעצרו.

את עיקר יהבו משליך בא-כוח העורר על הטענה לפיה לא הוכח כי העורר הוא זה שנהג ברכב במהלך האירועים המתוארים בכתב האישום.

בפרט נטען כי הודעתה של ע"ת 20 עליה הסתמך בית המשפט קמא "לא יכולה לעמוד, והיא סותרת ראיות אובייקטיביות"; כי עדותו של השוטר לפיה ישב העורר במושב הנוסע הקדמי "סותרת באופן חזיתי" את עדותה של ע"ת 20; וכי אין מדובר בטענות הנוגעות לאמינות, אלא בפגמים היורדים לשורש חומר הראיות, כהגדרת בא-כוח העורר.

9. מנגד, באת-כוח המשיבה טענה כי קביעותיו של בית המשפט קמא, לפיהן נהגו העורר ושותפו לסירוגין ברכב, מבוססות היטב. לעניין נהיגתו של העורר נטען כי יש בעדותה של ע"ת 20 כדי לבסס תשתית ראייתית לכאורית מספקת, וזאת בשים לב לחומרת העבירה המיוחסת לעורר והמסוכנות הנשקפת ממנו.

עוד טענה באת-כוח המשיבה כי העורר שמר על זכות השתיקה במהלך החקירה הראשונה, והציג בחקירתו השנייה גרסה תמוהה. בנסיבות אלו, ולנוכח היעדר היכולת לתת אמון בעורר, אין מקום להיעתר לעורר.

לבסוף נטען כי בית המשפט קמא הדן בהליך העיקרי קבע מועד לשמיעת ראיות בתיק זה כבר בשבועות הקרובים וזאת לאחר היעדרות לבקשת באי-כוח הנאשמים לדחיית מועדי הדיון.

10. דין הערר להידחות.

11. בנסיבות העניין, אין חולק כי נגד העורר קמה עילת מעצר, ואילו המחלוקת בערר נסובה סביב שאלת קיומן של ראיות לכאורה לצורך מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

12. אני סבור כי אין בהשגות שהביע בא-כוחו של העורר כדי לשנות מהמסקנה אליה הגיע בית המשפט קמא.

עדותה של ע"ת 20 לפיה העורר ושותפו נהגו ברכב לסירוגין לא נסתרת על פניה באמצעות הראיות האחרות בתיק, והמסקנה לפיה יתכן והעורר היה זה שנהג ברכב בחלק מהמרדף נובעת – לפחות לכאורה – ממכלול הראיות עליהן נסמכה המשיבה בבקשתה.

13. זאת ועוד, על מסוכנותו של העורר ניתן ללמוד מעברו הפלילי, כפי שפורט לעיל, וכן מהמעשים המיוחסים לו, במסגרתם ניסו הוא וחובייב להימלט מהמשטרה, תוך שהשניים עשו בכביש כבשלהם בהיותם תחת השפעת משקאות משכרים וללא רישיון נהיגה, ונסעו לכאורה נגד כיוון התנועה, במהירות של למעלה מ-160 קמ"ש, גרמו נזק לרכוש ואף הביאו לסיכון חייהם של השוטרים שניסו לעצורם ושל משתמשי הדרך כולם.

בנסיבות אלו, ובהעדר מחלוקת ביחס לקיומה של עילת מעצר, יש לדחות את הערר ולהותיר את החלטת בית המשפט קמא על כנה.

14. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י"ד באדר ב' התשע"ט (21.3.2019).

ש ו פ ט